

1865. 18/5 22: 1. Beh. sf F. t. L. om Ændr. i og Tilføjelser t. L. om Rettens Pleje. 1866

er indkaldt som Nævninge til det paagældende Ting. Jeg tror, at den Kreds af Personer, som saaledes faar Adgang til at overvære Sager, der skal behandles for lukkede Døre, er for vid. Jeg tror ikke, den højere, virkelig berettigede Interesse kan siges at være til Stede hos dem alle. Den kan neppe siges at være til Stede hos alle Øvrigheds-personer; det er jo et overordentlig vidt Begreb. Den kan neppe heller siges at være til Stede for alle Sagføreres Vedkommende. Der er jo mange Sagførere, som aldrig vil faa at gøre med den Slags Sager, som der her særlig tænkes paa. Endelig foreligger der vel neppe nogen berettiget Interesse for alle de Personer, som tilfældigt er indkaldt som Nævninge til dette Ting i helt andre Sager. Det er jo ikke Meningen, at Nævninge skal øve sig til deres Gerning ved først at høre paa en hel Del andre Sager. Det er jo netop efter hele Systemet Folk, som skal komme ude fra det praktiske Liv, frie og uhildede, de skal ikke paa nogen Maade være juridisk trænet. Jeg ser derfor ikke, at der er nogen højere Interesse i at give dem Adgang til at vinde saadan Træning ved at overvære foregaaende Sager.

Jeg tror altsaa ikke, at en virkelig højere Interesse i at være til Stede kan siges at foreligge for hele den store Kreds af Personer, som § 31 omfatter. Men dertil kommer, at de paagældende jo er Mennesker som andre Mennesker, det gælder navnlig ogsaa om Juristerne, og derfor tror jeg ikke, det altid vil være den højere, virkelig berettigede Interesse, som vil gøre sig gældende. Man vil efter min Mening gøre den samme Erfaring her, som man har gjort i andre Lande, nemlig at det, der trækker det store Auditorium til ogsaa af dem, der er berettigede til at overvære Forhandlingen af Sager for lukkede Døre, er ikke den højere berettigede Interesse alene, men det er i meget stort Omfang ogsaa Lysten til at høre paa noget, der har mere eller mindre Karakteren af Skandale — den Slags Sager, som man ved de franske Domstole kalder causes grasses. Det er en Erfaring, man i Frankrig har gjort til Overmaal, at det er causes grasses, der tiltrækker det store Auditorium, ogsaa naar de behandles for lukkede Døre. Selv om causes maigres mange Gange kunde give langt større Adgang til juridisk Belæring, staar Bænkene dog hyppigt tomme. Jeg tror ikke, man vil blive fri

for at gøre en lignende Erfaring her; Erfaringen har da ogsaa allerede vist, at naar Sager formelt-juridisk set behandles for lukkede Døre, er det dog saa, at naar de har en Interesse — ikke juridisk altsaa, men anden Interesse —, er Auditoriet saa talrigt, at der praktisk ikke mærkes nogen Forskel paa Forholdene, medens Dørene er aabne, og efter at de er blevet lukket. Jeg vilde tro, at det var rigtigt at vende tilbage til den af den højtærede Justitsminister foreslaaede § 3. Jeg tror, at naar foruden dem, der har med Sagen at gøre, de Personer faar Adgang, som opnaar det hos Rettens Formand, er det tilstrækkeligt. Rettens Formand vil uden Tvivl vide at trække Grænsen. De, der har en virkelig berettiget Interesse i at være til Stede, for Uddannelses Skyld eller af andre Grunde, vil ikke støde paa nogen Hindring hos Rettens Formand, her saa lidt som det har været Tilfældet i andre Lande.

Jeg minder om, at jeg i dette Standpunkt ikke blot har den højtærede Minister med mig foruden mine Partifæller i Folketinget — for den Sags Skyld ogsaa Medlemmer af andre Partier —, men at dette ogsaa er det, som det høje Landsting tidligere har vedtaget. Jeg tør vel haabe, at der er nogen Sangbund her i Tinget for at fastholde den Afgørelse, som man i Fjor var saa ganske enig om.

Jeg kommer saa endelig til den anden Del af Spørgsmaalet, nemlig Spørgsmaalet om, i hvilke Tilfælde man overhovedet skal kunne lukke Dørene. Derom findes Regelen i Retsplejelovens § 29. Derefter kan Dørene lukkes af Hensyn til Sædeligheden og af Hensyn til Orden og Ro i Retslokalet. Men udover dette kan i borgerlige Sager Dørene lukkes, naar offentlig Forhandling vilde tilføje nogen en ufornoden Krænkelser, og i Straffesager, naar Statens Forhold til fremmede Magter kræver det. Fra Dommerforeningen og Rigsadvokaten er der nu taget Initiativ til at formulere denne Paragraf noget skarpere, saaledes at Offentligheden kan udelukkes i nogle flere Tilfælde. Dommerforeningen fremhæver særlig — og har enstemmig vedtaget det i en Resolution —, at der burde være Adgang til at lukke Dørene, naar Offentligheden vil tilføje nogen Part eller Vidne en ufornoden Krænkelser, ikke blot som efter § 29 i borgerlige Sager, men ogsaa i Straffesager. Rigsadvokaten fremhæver særlig, at den Adgang til at